

Юнак

ЛЮТИЙ — БЕРЕЗЕНЬ
FEBRUARY — MARCH 1989

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.
Видає Головна Пластова Булава.
Оформлення обкладинки на 1989 рік пл. розв. Коля
Савицький

ЗМІСТ

Сторінка

1. Лист Верховинки до юнацтва
Розрита могила — Тарас Шевченко
2. Тарас Шевченко з нами — пл. сен. Надія Світлична
3. Шевченківське святкування у Києві — ст. пл.
Х. Лапичак
4. Вибране з книг відвідувачів Канівського музею
5. „Заповіт” Шевченка у різних мовах
6. Слідами Тараса Шевченка — пл. сен. М. Лабунька
7. Фоторепортер питає
10. Виберіть правильну відповідь
Садок вишневий коло хати — пісня
- 12-13. Фотомонтаж: пластуни у Вашингтоні
14. Відвідини України — пл. розв. Наталя Трач
16. Катастрофа — арешт Шевченка — Уляна Пелех
17. Хроніка: Лешетарський табір на „Вест Маунтен”
1988 р.
20. Свят-Вечір Лесі Українки — Г.Л.
21. Спорт: Пластовий відбиванковий турнір
23. Святочні привітання для „Юнака”
24. „Сестрі” — Т. Шевченко
Український Клуб Сеніорів дякує пластункам

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

Редагує колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Іванка Галявич

пл. сен. Тоня Горохович

пл. сен. Петро Содоль

пл. сен. Олександра Юзенів.

На обкладинці: Мотаж із ювілейного видання
календарів-щомісячників на 1989 рік, яке появилось в
Україні

Монтаж виконала ст. пл. М. Голіната, Верховинка

ЮНАК

Лютий — Березень
February — March 1989

Ч.П. 2-3 (292)

РІК XXVII

Інтернаціональне стандартно-серійне число
0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА “ЮНАКА”

\$20.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.00

PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION, 144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003
YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.

З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

РОЗРИТА МОГИЛА

Від Редакції: Шевченківський матеріал того числа підготували пластунки із куренів УСП і УПС „Верховинки” за що їм редакція щиро дякує!

Дорогі юначки й юнаки!

Коли я була малою, то одного разу з радістю обрахувала, що якщо буду мати в житті щастя, то доживу до 2000-го року! Це було для мене дуже дивне і якесь фантастичне.

Не знала я, мала, що в моєму житті будуть інші, важливіші роковини й дати — повні змісту, сумного і веселого.

Тому хочеться мені, щоб ви були свідомі того, які великі дати — річниці святкувала ціла українська діаспора, а ви брали в них участь. Спочатку, в 1987-ому році відзначено 75-річчя Пласту, а в минулому 1988-ому святкували ми всі разом величаво 1000-ліття Хрищення України.

І от тепер, в 1989-ому році, і в Україні, і в цілій діаспорі будемо відзначувати 175-ті роковини з дня народження нашого Великого Кобзаря Тараса Григоровича Шевченка.

Хочу дуже спонукати вас, дорогі юнаки й юначки, щоб ви цю річницю сприйняли не якнебудь, але глибоко і щиро. В цьому 1989-ому році слухайте лекцій про Тараса Шевченка не пропускаючи ні слова, читайте його твори з думкою про Поета і про обставини, в яких він їх творив, прочитайте книжку Наталі Лівницької-Холодної „Шлях Велетня” та Дм. Чуба „Живий Шевченко”...

А найважніше — полюбіть сильніше і щиріше нашу Україну, полюбіть і збагатіть свою українську мову. Це ж мова ваших прадітів, батьків, це мова Тараса Шевченка, це — ваша мова!

Верховинка

Світе тихий, краю милий,
Моя Україно!

За що тебе сплюндровано,
За що, мамо, гинеш?

Чи ти рано до схід сонця
Богу не молилась?

Чи ти діточок непевних
Звичаю не вчила?

„Молилася, турбувалась,
День і ніч не спала,
Малих діток доглядала,
Звичаю навчала.

Виростали мої квіти,
Мої добрі діти,

Панувала і я колись
На широкому світі.

Панувала... Ой, Богдане,
Нерозумний сину!

Подивись тепер на матір,
На свою Вкраїну,

Що колишучи співала
Про свою долю,

Що співаючи ридала,
Виглядала волю.

Ой, Богдане, Богданочку!
Якби була знала, —

У колись б задушила,
Під серцем приспала!

Степи мої запродані
Жидові, німоті;

Сини мої на чужині,
На чужій роботі;

Дніпро, брат мій, висихає,
Мене покидає,

І могили мої милі
Москаль розриває...

Нехай рие, розкопує, —
Не своє шукає...

А тимчасом перевертні
Нехай підростають

Та допоможуть москалеві
Господарювати,

Та з матері полатану
Сорочку знімати.

Помагайте, недолюдки,
Матір катувати!”

Начетверо розкопана
Розрита могила...

Чого вони там шукали?

Що там схоронили

Старі батьки? Ех, якби то,

Якби то нашли те, що там схоронили...

Не плакали б діти, мати не журилась...

ТАРАС ШЕВЧЕНКО З НАМИ

Попри величезну популярність Тараса Шевченка, його доля була і лишається нелегкою, навіть у нашому столітті. Мабуть, саме через таку всенародну популярність, заборонити його радянський режим не може. Тож усі, кого не влаштовує бунтарська вдача Шевченка, намагаються приручити його, використати для своїх потреб: атеїсти представляють його безбожником, всілякі ідеологи запрягають кожен до свого воза. А він бунтує, бо він — Шевченко, Кобзар.

В усі періоди нашої історії, як тільки виникає вільнодумний рух — Шевченко опиняється в перших лавах вільнодумців.

60-ті роки на Україні називають хрущовською відлигою. Це справді було весняне пробудження українського кореня в наскрізь промерзлому ґрунті. Подібна атмосфера створилася тепер — за Горбачовською перебудови. Тільки теперішні громадські рухи ширші, масовіші, з тенденцією до всеохопності (як от, в Естонії). У 60-ті роки громадська активність пробудилася у вужчому колі — інтелігенції, студентства, молоді. У Києві виникли самодіяльні хори, гуртки аматорів відродження обрядів (колядування, купальських свят).

Найважливішу роль у згуртуванні молоді відіграв Київський Клуб Творчої Молоді (КТМ) „Сучасник” — 1961-64 рр. Період його діяльності збігається зі святкуванням двох важливих ювілеїв Т. Шевченка — 150-річчя від дня його народження і 100-річчя смерті. Саме в цей час група художників (А. Горська, П. Заливаха, Г. Севрук і Л. Семикіна) створили Шевченківський вітраж у вестибюлі університету його імені. Вітраж брутально знищили ще до закінчення роботи, а мистців у різний спосіб покарали.

У ті роки відбулося кілька подій, пов'язаних із вшануванням Т. Шевченка, що стали визначними в історії шістдесятників. Від 1961 року бере свій початок традиція вшановувати Кобзаря 22-го травня, в день перевезення його тіла з Петербурга — через Київ — до Канева, на Чернечу гору. Ця традиція відтоді живе, попри заборони і переслідування. 22 травня люди сходяться до пам'ятників Шевченку, приносять квіти, співають, читають вірші. Найбільш драматично відбулося вшанування Шевченка в Києві 22-го травня 1967 року. Відтоді власті переслідують тих, що приходять цього дня до пам'ятника напроти університету.

Але традиції не вбили. І як тільки повіяв тепліший легіт у середині 80-х років до Шевченка знов почали приходити його шанувальники 22-го травня. Про цьогорічне свято Шевченка в Києві читайте окрему статтю очевидців. Я ж хочу згадати ще одне Шевченківське свято — вирішальне для долі Клубу Творчої Молоді в Києві.

У березні 1954 року в найбільшому тоді в столиці України — Жовтневому палаці Клуб влаштував Шевченківський вечір. Програма була лаконічна — жодних доповідей, навіть музики, тільки слово. Слово Шевченка — голосом актора-читця О. Паламаренка. Він читав (за сценою, крізь голосники-підсилювачі) три поеми Т. Шевченка: „Сон”, „Кавказ”, „І мертвим, і живим...”. Враження було незабутнє: затемнена сцена зі стриманою декорацією (Прометей вогонь з-під чорної брили — робота Г. Севрук) і звідусіль до припинило кількатисячної аудиторії гнівні слова

Пам'ятник Т. Шевченка у Києві

Поета:

Раби, підніжки, грязь Москви,
Варшавське сміття — ваші пани,
ясновельможній гетьмани.
Чого ж ви чванитеся, ви,
сини сердешної України, —
що добре ходите в ярмі,
ще краще, як батьки ходили? —
Не чваньтесь! З вас деруть ремінь,
а з них, бувало, лій топили...

Такої наелектризованості залі мені не доводилося відчувати більше ніколи в житті. До речі, збереглося запрошення на той вечір роботи Алли Горської, підступно вбитої через 6 років після того. Запрошення зроблене на довгастій смужці паперу,

складений „гармонькою” — книжечкою, де на кожній „сторінці” виписано назву якогось твору або коротку цитату Шевченка. Після вечора охоронці порядку виявили в запрошенні крамолу: два останні записи, розміщені поряд, читалися: „Караюсь, мучуся, але не каюсь” „В сім'ї вольний, новий”. Під час обшуків у 60-х і 70-х роках запрошення вилучали як „антирадянський документ”. А Клюб Творчої Молоді після того вечора заборонили остаточно.

Тарас Шевченко далі бунтує, будить, застерігає, що:

Тяжко впасти у кайданах,
умирать в неволі,
А ще гірше спати, спати
і спати на волі.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТКУВАННЯ В КИЄВІ

У 1988 році я, разом зі своєю мамою, мали незвичайну нагоду бути свідками відродження традиції Шевченківських святкувань у Києві 22-го травня, під час нашої подорожі на Батьківщину.

Це була моя друга подорож на Україну, а мами перша, від часу Другої світової війни.

Ще перед від'їздом із ЗСА ми чули, що новостворений Український Культурологічний Клуб у Києві запланував неофіційну програму вшанування Шевченка та протесту у справі культурних прав та української мови.

Наша група складалася з різних людей українського походження — молоді і старші, знайомі й незнайомі, з різних сторін ЗСА. Між знайомими була і подруга Ніна Самокіш, Верх., яка разом з нами і з Мартою Ясінською і іншими з тур-групи рішили піти і подивитися на програму 22-ого травня.

Українська молодь Києва заслухана у слова Шевченка в часі святкувань 22-го травня 1988 р.

Поїхали ми таксівою до місця, де знаходиться київський пам'ятник Шевченка. Пам'ятник стоїть посеред парку напроти вулиці, від головного будинку університету ім. Тараса Григоровича Шевченка.

А там діялось щось дивне, що заскочило не тільки нас, але головно членів У.К.К., які зібрались біля пам'ятника на свою програму. Бо тим часом — офіційні урядові культурні провідники міста Києва рішили також zorganizувати офіційне вшанування Шевченка під самим пам'ятником, у формі культурної програми, як частину т.зв. „Київських Весняних Днів”.

Між офіційними керівниками, які відкривали концерт, був і український письменник Борис Олійник, голова Київської Філії Спілки Письменників України.

Під час концерту, на якому виступало кілька хорів з України та інших радянських республік, ми завважили і розпізнали і наших дисидентів, і старших та молодших членів У.К.К. та членів студентської громади при Київському університеті.

Коли почало темніти коло 8-ої вечором, група молодих студентів у вишиваних сорочках, з гітарами, вирішили таки провести свою програму у поклоні Шевченкові. Керівники У.К.К. Олесь Шевченко, Віталій Шевченко та інші старались отримати для цієї групи дозвіл участі в офіційній програмі — скласти під пам'ятником жмут пшениці та прочитати вірш поета. Але їм дозволено тільки скласти пшеницю, а читання віршів не дозволено.

Вони, а за ними і великий гурт дисидентів та інших зібрались кількасот метрів від пам'ятника і стали читати вірші та співати пісні. — „Лебеді материнства” Василя Симоненка, та пісні до Шевченкових поезій — „Думи мої”, „Рече та стогне Дніпр широкий” та інші.

Публіка в часі святкувань біля пам'ятника Шевченка в Києві

У тому гурті ми бачили редактора „Українського Вісника” — Вячеслава Чорновола з дружиною Атеною Пашко, Михайла Гориня з дружиною Олею і дружину дисидента Івана Геля — Марію, яка

приїхала зі Львова, щоб взяти участь у програмі. Були присутні численні київські правозахисники, між ними Євген Сверстюк, Олесь Шевченко з дружиною Лідією, Віталій Шевченко, Сергій Набока, Леонід Мілявський, Євген Пронюк, Олесь Сергієнко, Віталій Калиниченко, Алла Марченко з сином Андрійком Горбалем, Григорій Герчак з дружиною Людмилою та інші. Із Закарпаття приїхав маляр Панас Заливаха...

Зворушлива програма закінчилась пізно вночі, коли учасники засвітивши свічки стали довкола пам'ятника і проспівали „Заповіт”.

Наша участь у цьому святкуванні стала великим духовним пережиттям мені, як пластуниці, а всі часто повторювані слова Тараса Шевченка та пісень, які співались дисидентами того вечора набули нового і глибшого особистого значення. Ми з мамою усвідомили собі, що і ми, і ціла українська діаспора, маємо обов'язок звернути більше уваги на відродження, яке проходить в Україні та допомагати нашим правозахисникам у нашій Батьківщині.

ст. пл. Христя Лапичак

ВИБРАНЕ З КНИГИ ВІДВІДУВАЧІВ КАНІВСЬКОГО МУЗЕЮ-ЗАПОВІДНИКА

„Повертаючись із мандрівки, побували на Тарасовій могилі. Пом'янули пісню, промовами і читанням „Кобзаря” нашого генія”.

Хористи хору М.В. Лисенка, 1897 року.

„Щасливий, що був на Тарасовій могилі. Він навчив мене любити свою рідну мову, свій рідний край, дорогу мою Україну.”

Артист-співак Олександр Мишуга,
21 травня 1906 року.

„Сьогодні я стою перед Вашою могилою й думаю про Вашу велич і Вашу славу. Ви все своє життя віддали своєму любимому українському народові. Тому велике Ваше ім'я буде жити в серцях миролюбивих народів, як вічна весна на землі. Я клянусь перед Вами, що буду любити свій корейський народ, як Ви любили свій український народ.”

Корейський студент,
28 червня 1953 року

„Після відвідання могили і музею великого поета Шевченка стою на зеленій горі і бачу Дніпро. Вражений сильно всім побаченим, не можу піти звідси без слів: хай Ваше ім'я велике разом з другими великими іменами світу в нашому корейському народі вічно живе!”

Кім Кван Сік,
28 серпня 1954 року

„Тут зберігаються спогади про Шевченка і його книги. Шевченко належить цій землі, але він належить також всім людям, гідним цього імені, імені, прославленого ним самим так блискуче. Дякую за можливість цього відвідання і за урок людської гідності.”

П'єр Гамарра
Франція

„З хвилюванням я знайшов у Каневі... в цьому прекрасному музеї численні свідчення генія і героїзму Шевченка, символу мужності українського народу. Його приклад ніколи не помре в серцях людей всього світу, в душі яких горить любов до свободи.”

А. Бертран
ЮНЕСКО, 15 червня 1962 року

„Коли ми готувались до поїздки в Канів, то протягом одного дня вивчили пісню „Реве та стогне Дніпр широкий” мовою поета. Нам було важко, але дуже приємно.”

А. Свяччу, Франція 1966 року.

„З смерекових схилів Карпат прийшли ми з весняними квітами до підніжжя твого, великий Тарасе, схиливши низько свої голови. Як до чистого джерела, припадаємо ми до твоєї величної тіні, і золоті зерна твої виростимо в серцях правнуків.”

Вчителі-словесники шкіл м. Мукачево.
1974 року

ЗАПОВІТ

Гармонізація Л.Ревуцького

Повільно Як ум-ру, то по-хо-вай-те мене

Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий. } *duick*

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте. } *duick*

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом. } *duick*

M. M. M. M. M.

TESTAMENT

Kiedy umrę, to na wzgórzu
Wzniesicie mi mogiłę,
Pośród stepu szerokiego
Ukrainy milej.
Aby łany rozłożyście
I brzeg Dniepru stromy
Można było widzieć, słyszeć
Jego grzmiące gromy.
Gdy uniesie z Ukrainy
Do siniego morza
Wrażą krew... dopiero wtedy
I łany, i wzgórza —
Wszystko rzucę i ulęc
Do samego Boga,
Aby modlić się... aż dotąd
Ja nie uznam Boga.

Pochowajcie mnie i wstańcie,
I kajdany rwiście,
I posoką, wrażą juchą,
Wolność swą obmyjcie.
Mnie zaś w wielkiej już rodzinie,
W kraju wolnym, nowym,
Pamiętajcie wspomnieć czasem
Dobrym, cichym słowem.

Leon Pasternak

DIG MY GRAVE

Dig my grave and raise my barrow
By the Dnieper-side
In Ukráina, my own land,
A fair land and wide.
I will lie and watch the cornfields,
Listen through the years
To the river voices roaring,
Roaring in my ears.
When I hear the call
Of the racing flood,
Loud with hated blood,
I will leave them all,
Fields and hills; and force my way
Right up to the Throne
Where God sits alone,
Clasp His feet, and pray...

But till that day
What is God to me?
Bury me, be done with me,
Rise and break your chain,
Water your new liberty
With blood for rain.
Then, in the mighty family
Of all men that are free,
May be, sometimes, very softly
You will speak of me?

E. L. Voynich

VERMÄCHTNIS

In ein Hügelgrab der Steppe,
wenn ich sterben werde,
senkt mich, Brüder, daß mich decke
Ukrainererde,
Daß ich kann des Dnjepers Schnellen,
seine Ufer schauen,
Daß ich höre, wie er rauschend
strömt durch weite Auen!
Wenn er aus der Ukraine
Feindesblut wird tragen
in das Meer, will ich den Fluren
und den Höhn entsagen,
will, auf Flügeln des Gebetes
auf zu Gott mich schwingen —
ehe dies geschieht, mag nimmer
ich, dem Herrn lobsing!

Senkt ins Grab mich und erhebt euch,
werft die Ketten nieder,
tränkt mit bösem Feindesblute
eure Freiheit wieder!
Dann im freien Bruderkreise
mögt ihr meiner denken,
mögt ein liebes, stilles Wortlein
mir, o Freunde, schenken!

Artur Bosch

當我死後——將我埋葬在
親愛的烏克蘭的
廣闊的原野，
在奔騰著的河邊山岡上
給我掘好一個墓穴——
好讓我躺著也能聽到
蒼老的德蘇泊河
怎樣在崖下吼叫。

● 無題 俄譯者為 A. 特瓦爾斯基所著。

無題 10

СЛІДАМИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Перед двома роками мав я виняткове щастя побачити й держати в своїх руках „Захлявну книжечку” Тараса Шевченка. Записував він в ній свої поезії на засланні, коли московський цар заборонив був йому писати й малювати та зберігав її потайки від своїх наставників, ховаючи в чобіт — за холяву.

За досі прожитий свій вік, доводилось бачити й доторкатись чимало святих речей, реліквій та палладіюнів: але не пригадую, щоб при будьякій іншій нагоді пережив я таке сильне душевне зворушення, як тоді, коли перегортав від дощу, поту й старости пожовклі листки „Захлявної книжечки” Тараса Шевченка (у Києві, літом 1986 р.)

Літний Сад у Ленінграді

його народу інша. Від появи його „Кобзаря”, цієї настільної книги українського народу, кожна чергова генерація виростала під благородним впливом генія Шевченка. Між тим багато загублених душ, блудних синів і дочок, повернулись до свого народу, як лиш в їхні руки попала ця одна українська книга.

* * *

Вивчаючи творчість Шевченка й одушевляючись його вогненным словом („Я на сторожі коло їх поставлю слово!”), ми, себто мої ровесники, часто утотожнювали себе з Шевченком у певних епізодах з його життя. Це було так легко й природньо: — хто ж не пам’ятає чутливих слів із „Мені тринадцате минало”, „Нашо мені чорні брови?”, чи з „Наймички”? — Ми горіли бажанням вирости на героїв, що він їх змалював у „Гайдамаках”, „Гамалії”, „Кавказі”. Ми мріяли про те, щоб побачити місця, де народився і виростав Шевченко — Моринці, Кирилівку, оту ж — „Україну милу”, що її з такою любов’ю він описав у своїх поезіях. Співчуваючи його долі, ми нераз в нашій уяві мандрували разом з ним в далекі чужі міста, оселі й пустелі...

Будинок Академії в Ленінграді, де Т. Шевченко учився малярства

Сторінки із „Захлявної книжечки” Т. Шевченка

* * *

Саме в березні цього року минає 175 років від народження Тараса Шевченка — найвизначнішого українського поета (9. III. 1814 — 1989). Славних поетів, починаючи з давньо-грецького Гомера, було на світі багато. Вони в великому пошанівку серед своїх народів, а деякі й поза межами своєї батьківщини. Але ніхто з них не втішається такою пошаною, як Шевченко серед свого, українського, народу. Бо він — не лише геніяльний поет (і мистець), він — національний пророк. Повсякчасні вияви такої великої пошани до Шевченка нашим народом звертають на себе увагу нераз і чужинців. Тому чверть століття, покійний вже сенатор з Нью-Йорку Джейкоб Джевіц, у своїй промові на Шевченківській академії з подивом ствердив, що йому невідомо, що будьякий інший нарід, крім українців, вшанував рік-річно такими святковими академіями свого національного поета. Такими академіями, казав він, вшановують звичайно визначних політичних і державних провідників, або славних полководців. Але Шевченко інший, як усі, бо його роля в історії

Майстерня Т. Шевченка в будинку Академії Мистецтв у Ленінграді

З побуту Тараса Шевченка в Ст.-Петербурзі мені найбільше вбився був у пам'ять легендарний епізод зустрічі поета зі своїм земляком Іваном Сошенком у Літньому Саді (парку) при сяйві північного світла білої ночі (за автобіографічною повістю Шевченка „Художник”). Може тому, що ця зустріч (що в дійсності відбулась у дещо інших обставинах) була в своїх наслідках переломовою в житті поета, але й назва парку „Літній Сад” та згадка про білі ночі збуджували мою юнацьку уяву та цікавість. Зроджувалось бажання побувати на місці, де Шевченко зарисовував бога Сатурна, коли його підгледів там Сошенко.

Майстерня Т. Шевченка в будинку Академії Мистецтв у Ленінграді

* * *

Хоч і пізно в моєму житті, та завдяки ласкавій долі ці хлоп'ячі й юнацькі мрії, хоч і не всі, сповнились. От я і в літньому саді в Ст. Петербурзі — Ленінграді — не в уяві своїй, а в дійсності, проходжуюсь рівними стежками, що ними мусів поспішати колись молодий Шевченко, коли ішов на роботу, і милуюсь красою клясичних та історичних статуй, що ними він захоплювався. При тому задумуюсь над тим якою іншою могла випасти доля Шевченка, — якщоб не те місто, збудоване на козацьких кістках, якщоб не білі ночі й зустріч з Сошенком?! Чи була б Академія, мистецькі твори,

доброзичливі впливові люди, що викупили з кріпацтва — неволі? Чи було б полум'яне слово поета — пророка? Чи був би той Шевченко, що його знаємо й величаємо?

Двері до майстерні Т. Шевченка в будинку Академії Мистецтв у Ленінграді

* * *

А от імпозантний будинок Академії Мистецтв на вулиці Набережній над Невною, здається не так уже й далеко від Літнього Саду. У цьому будинку Шевченко навчався і жив після заслання. Вузьким, високим коридором підходжу, не без зворушення, під двері кімнати, на яких напис повідомляє, що за ними — майстерня Т. Шевченко (реставрована до первісного виду 1964 р.). Дуже хотілося б заглянути в середину та поклонитись зблизька пам'яті поета, але двері зачинені й запечатані. У цій своїй майстерні та пристановищі Т. Шевченко й закінчив свою туземну, скорботну мандрівку (о п'ятій годині тридцять хвилин, 10-го березня, 1861 р.). Відвідую бібліотеку, де зберігаються старі книги з часів студій Шевченка й вертаюся знову перед двері його майстерні, щоб, коли опустіє коридор, зробити пам'яткові знімки — дверей до майстерні та коридору, що ним багато років ходив Шевченко. Зробив без того, щоб прохати дозволу. Бо чи зрозуміють чому цей чужинець із далеких сторін шукає слідів українського поета — пророка?

А всетаки мені пощастило. Своїми стопами ходив я по слідах Шевченка. (Літо 1986 р.).

ФОТОРЕПОРТЕР ПИТАЄ

Який твір Тараса Шевченка зробив на тебе найбільше враження?

Відповіді:

пл. розв. Андрій Літепло, 3.К. УПЮ-ів у Нью Йорку:

Найбільше мені подобається вірш Т. Шевченка „Садок вишневий”. Це є вірш, який Шевченко написав у 1847 році. Вірш описує українське село (Гирявець), яке Шевченко відвідував. Мені цей вірш подобається з багатьох причин. Перша —

цей вірш мені нагадує село, в якому жила моя бабуся і про яке вона мені завжди розкаже. Друга причина — я здивований, що поет уживаючи так мало слів міг дуже добре описати село і околицю. Але найбільшою причиною, що цей вірш мені так подобається є те, що я можу уявити собі, що я в тому селі справді є і всі ті події відбуваються довкола мене. Майже можна бачити, як плугатарі йдуть додому, дочка подає вечерю і всі сплять. Всі ці речі є прикладом, як добре писав Шевченко.

пл. розв. Ксенія Пясецька; 2. К. УПЮ-ок в Нью Йорку:

Поєми Тараса Шевченка, які я мусіла читати для шкільних лектур, або ті котрі я читала з власної охоти, назагал описували меланхолійну та сумну долю України. І навпаки — в поемі „Княжна” Шевченко згадує і позитивну сторону минулого українського

життя й народу. У „Княжні” поет описує українське село, котре пам’ятає з дитинства. Шевченко пише „Неначе писанка село, зеленим гаєм поросло”. В цій думці він охоплює красу хат, садів, лісів та цілу природу українського села. Хоч нині вже нема тих чудових сіл на батьківщині, їх пам’ятки залишилися в народних музеях. Тарас Шевченко прекрасно згадує своє село та уважає, що воно є найближчим твором в порівнанні до неба й Бога.

Ця поема зробила на мене велике враження, бо її позитивне наставлення і точний опис села і природи зворушили мої почуття.

пл. розв. Тарас „Шкварок” Ференцевич, 3. К. УПЮ-ів в Нью Йорку:

Мій найбільш улюблений вірш Т. Шевченка є „Садок вишневий коло хати”. Мені цей вірш спеціально подобається тому, що Шевченко прекрасно описує в ньому українське село. Шевченко описує також родину, яка живе в тім селі. Цей вірш дає мені почу-

вання любови і близькості до життя, яке мій дідो і прадідо вели на Україні. Шевченків опис дівчат пригадує мені українську красу, внутрішню і зовнішню. Шевченка вірш „Садок вишневий коло хати” є чудовий зв’язок з українським селом і родиною.

пл. розв. Галя Кузишин, 2. К. УПЮ-ок в Нью Йорку:

Найбільше враження зробила на мене балада Т. Шевченка „Причинна”. У легкій, доступній формі, Шевченко чудово описує природу, яка грає велику роль в цій баладі. Він описує велике горе дівчини, яка чекає на свого коханого козака. Вона не має ні матері, ні батька,

і тому цей козак був їй такий милий. Блудивши коло Дніпра вона зустріла нехрещених духів, які хотіли відібрати їй життя. Дівчині вдалось від них втекти, але їй чекала інша небезпека. Вона зустріла русалок, які її настрашили і залоскотали на смерть.

Козак вертається додому, спішитися, бо хоче якнайскорше побачити свою милу, але застає її

мертвою. Із горя він відбирає собі життя. Дівчину і козака ховають разом, щоб в другім світі могли бути коло себе.

Цей твір мене дуже зворушив, бо в нім Шевченко дуже ніжно і з чуттям описує любов і переживання дівчини й козака. Хоч ця балада описує людей в казковому світі, людина ніколи не знає, яка доля її чекає, і наша доля не все залежить від нас.

пл. розв. Наталя Олинець, 2. К. УПЮ-ок в Нью Йорку:

Мені сподобалася поема Шевченка „Тече вода в синє море”. В цій поемі Шевченко розкажує про козака, який поїхав у чужину шукати свою долю. Чужинці не могли його розуміти так добре, як ті рідні, яких він покинув в Україні. Козак не знайшов долі, а го-

ре. Сидить і плаче, бо не може вернутись, „шляхи биті заросли тернами”.

Мені ця поема подобається, бо вона нагадує мій страх перед незадовгим виїздом до університету, де я шукатиму свою долю. Я їду до Монреалю, де люди і місто є чужі. Боюся, що люди мене не зрозуміють так, як розуміли мене моя родина і товариші в Нью Йорку. На щастя, мої обставини не є такі злі, як того бідного козака. В Монреалю маю родину: дідуся, бабцю, кузенів, які допоможуть в потребі. Порівнюючи цю поему до свого життя, бачу, що я щаслива. Все зможу вернутися, шляхи не заростуть терням, хіба часом засипле їх сніг.

пл. розв. Іван Біланюк, 3. К. УПЮ-ів в Нью Йорку:

Найбільший вплив на мене мав „Заповіт”. Він виглядає написаний просто, але думки висловлені в трьох стрічках є дуже важні. „Заповіт” — одинокий твір, що сплітає думки всіх інших поезій в одну. Шевченко спрямовує всю свою життєву працю у цих стрічках,

віруючи в силу писаного слова. Я читав „Заповіт”

від дитинства і кожний раз нові думки мені насувалися. Я бачу глибину в кожному слові, і також сильну любов, яку Шевченко відчував до свого народу. У цьому вірші Шевченко не тільки згадує чудовий український край, але також показує віру в Бога, який є сторожем правди. Шевченко розбуджує нарід, щоб стати спільно проти ворога, а при кінці висловлюється, що нарід буде вільний. Шевченко в „Заповіті” показує свою скромність і просить, щоб за його працю українська вільна сім'я пом'янула його „незлим, тихим словом”. Це чудовий приклад покірності. „Заповіт” це дійсно слова генія.

пл. скоб Ярема Бачинський, 3. К. УПЮ-ів в Нью Йорку:

З поміж творів нашого велетня Т. Шевченка мене сильно вражає „Кавказ”, поема, яку поет написав в 1845-у році у Переяславі. Вона є прикладом сильної любови Шевченка до України і українців.

Я думаю, що в „Кавказі” можна відчутти сильну віру

автора в Бога. Вже з початку Шевченко веде Божу силу далеко понад людським розумом і рівночасно пише: „Не нам діла Твої судить”. Далі автор сполучує сильну віру в Бога зі своїми українськими почуттями, коли питається Бога: „Коли одпочити ляжеш Боже утомлений, і нам даси жити?” Цими словами Шевченко не ображує Його силу, але йому важко повірити, що Бог може дозволити таким сильним царським знущанням над українським селянством. Далі автор знову „інвокує” Божу силу, коли гартує поневолені кавказькі народи до боротьби за волю. Але це не є інвокація негативна, це не клич до несправедливої війни, бо далі Шевченко пише, що несправедливі, тобто імперіалістичні війни — це є гріхи, а не чесноти.

Мені подобається поезія „Кавказ” головню тому, що Тарас Шевченко все ставить Божу силу понад людську і закликає людей до праці, до чесної боротьби, за волю, проти сил їхнього наїздника.

ВИБЕРІТЬ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ

- 1) Т. Шевченко описав своє дитинство у вірші:
„Думи мої”, „Ми в купочці колись росли”,
„Мені тринадцятий минало”.
- 2) В раннім дитинстві Шевченко залюбки:
писав вірші, рисував, різьбив.
- 3) Шевченко закінчив:
народню школу, академію мистецтва,
університет.
- 4) Перша збірка віршів Т. Шевченка називалася:
„Кавказ”, „Кобзар”, „Конотоп”.
- 5) За який вірш заслано поета на заслання:
„Гайдамаки”, „Сон”, „Заповіт”.
- 6) Як називалося тайне братство, до якого належав
Т. Шевченко:
Костомарівське, Кулішеве, Кирило-Мето-
діївське.
- 7) Яка баллада починається словами „Реве та стогне
Дніпр широкий...”
„Тополя”, „Утоплена”, „Причинна”.
- 8) Крім віршів Шевченко писав:
новелі, повісті, романи, репортажі.
- 9) Шевченко приятелював з:
американським негром, французьким
аристократом, італійським співаком.
- 10) На котрому році життя помер Т. Шевченко:
58, 35, 47
- 11) Де помер Т. Шевченко:
в Києві, Каневі, Петербурзі.
- 12) Як називається гора, де похований Т. Шевченко:
Дніпрова, Канівська, Чернеча.
- 13) Скульптор, що запроєктував пам’ятник Т.
Шевченка у Вашингтоні:
Олександр Архипенко, Лев Молодожанин,
Григорій Крук.
- 14) Шевченкові вірші переложено на скільки мов:
52, 38, 19.

(Правильні відповіді на ст. 16)

САДОК ВИШНЕВИЙ КОЛО ХАТИ

Повільно ♩ = 100

Са - до виш - не - вий ко - ло ха - ти,
хру - ші над виш - ня - ми гу - дуть, плу -
- га - та - рі а плу - га - ми йдуть, спі -
- ва - ють і ду - чи дів - ча - та, а ма - те -
- рі ва - че - рять ждуть, спі - // ждуть.

Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть.

Сім'я вечеря коло хати,
Вечірня зіронька встає.
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,
Та соловейко не дає.

Поклала мати коло хати
Маленьких діточок своїх;
Сама заснула коло їх.
Затихло все, тільки дівчата
Та соловейко не затих.

Об'єднуючись, ми стаємо кращими

Визбуваймося расової дискримінації у Канаді

21 березня —
Інтернаціональний день для елімінування
расової дискримінації

Расизм, пересуди і дискримінація болісні кожному у нашій спільноті.

Відчуваючи себе учасником цього спеціального дня це один з шляхів, щоб сказати, що кожна людина в Канаді гідна однакової поваги і справедливого трактування.

Спільністю Канадці зможуть створити кращу спільноту для всіх.

Multiculturalism and
Citizenship Canada

Multiculturalisme et
Citoyenneté Canada

Canada

ПЛАСТУНИ У
ВАШІНГТОНІ НА
СВЯТКУВАННЯХ

1000-РІЧЧЯ
ХРИСТІЯНСТВА
В УКРАЇНІ —
ЖОВТЕНЬ 1988 Р.

ВІДВІДИНИ УКРАЇНИ

(З листа пл. самітницьі до впорядницьі Лярисы Зєлик, Верх.)

Дорога Подруго!

Вже пройшло чудове літо, повне душевних і приємних переживань. Хоч цього року, спеціально, вакації дуже скоро пройшли, але спогади залишаться мені на ціле життя, як кажуть — навіки.

Спогади з нашої поїздки по Україні... Я ще не можу описати того почуття і враження, яке на мене зробила земля моїх батьків, земля де вони родилися, виростили, а мене учили її любити і назвати своєю батьківщиною.

Ми зробили багато знімок, і навіть „відію”. Я була в Тернополі і бачила ту хату, де мій батько жив сорок п'ять років тому, де ходив до гімназії та до церкви.

У Києві я бачила пам'ятники 1000-літньої архітектури — Печерську Лавру, Золоті Ворота, Св. Софію, фундаменти Десятинної церкви, яку побудував Володимир Великий, Софійську площу, де проголосили Четвертим Універсалом Суверенність держави — все те, про що нас учили в школі українознавства.

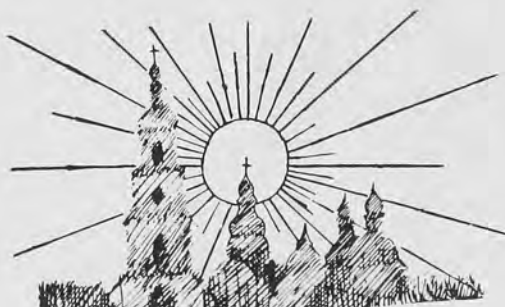
Аж серце радується, коли дивитись на Дніпро, Володимирську Гірку, все місто в зелені дерев, і мені хотілося обняти кожного прохожого і сказати: „Я українка також, хоч родилася далеко за морем”. І як прикро почути, що відповідають російською мовою.

Відвідали ми Канів — Тарасову могилу, де я продеклямувала „Розриту могилу”, слова які до сьогодні правдиві і актуальні. Я не видержала, заплакала і заплакали всі ті, що приїхали з Америки, Львова і навіть з Москви.

Ми ще побули п'ять днів у Львові та відбули одноденну прогульку в Карпати, аж до Перевалу.

Я рішила, що Україна є найгарніша країна в світі. Кожна молода людина повинна її побачити...

Здоровлю пластовим привітом СКОБ!
пл. розв. Наталя Трач

ТЕПЕР ДОСТУПНЕ... ПУТІВНИК ЩОДО ПРОГРАМ І ПОСЛУГ ДЛЯ ЖІНОК ВІД УРЯДУ КАНАДИ

Уряд Канади досягнув те, щоб допомогти жінкам мати повну рівність і забезпечення багатьома програмами і послугами, щоб могли дійти до своєї мети.

Новий інформаційний путівник подає ті Програми й Обслуговування Уряду для жінок, що є тепер доступні завдяки статусу Жінок в Канаді.

Путівник охоплює програму вишколу й перевишколу при підготовці до праці, допомозі у шкільництві, при розподілі грантів (допомог), при соціальній обслузі, опіки над дітьми, при плеканні здоров'я, обороні прав людини, охороні перед насильством в родині, при виявах культурної діяльності, як і допомозі організованим громадам. Особлива увага звернена до потреб жінок автохтонок і жінок численних багатокультурних середовищ по всій Канаді.

Ці путівники доступні всім безкоштовно. Щоб дістати копії, слід виповнити заяву, що внизу.

return to: The Honourable Barbara McDougall
Minister Responsible for the
Status of Women
151 Sparks Street
RM. 1005
Ottawa, Ontario K1A 1C3

STATUS OF WOMEN CANADA
Partners in Action

CONDITION FÉMININE CANADA
Partenaires dans l'action

NAME: _____

ADDRESS: _____

CITY: _____ PROVINCE: _____ POSTAL CODE: _____

Status of Women
Canada
The Hon. Barbara McDougall
Minister

Condition féminine
Canada
L'Hon. Barbara McDougall
Ministre

Canada

КАТАСТРОФА — АРЕШТ ШЕВЧЕНКА

Третього березня 1847 року генерал-майор Траскин, який „опікувався” київським шкільництвом, одержав донесення, що в Києві існує таємне товариство метою якого є змінити державний устрій Росії. Донесення зробив шпигун Петров. Почалися арешти. У Петербурзі арештовано Миколу Гулака. Прийшов до Костомарова помічник Траскина Юзефович і сказав:

— На вас є донесення. Якщо маєте щось підозріле, дайте мені, я прийшов вас рятувати.

Костомарів повірив і дав провокаторові рукопис свого твору „Закон Божий”, що потім став найбільшим доказом його вини.

За Шевченком почалися розшуки. Петров сказав, що Шевченко особливо небезпечний.

Шевченка в Києві не було. Він їздив по Україні. Особливо любив перебувати в маєтку Андрія Лизогуба, бо там був чудовий парк із старезною липою. Любив Тарас і господаря, бо він любувався в поезіях, малярстві та музиці. Звідси поет їздив по знайомих. В тому часі виконав обов’язок приятеля — був боярином на весіллі Куліша, що одружився з Ганною Білозерською. Мав бути боярином ще й Миколи Костомарова.

З радісним почуттям в серці їхав Шевченко до Києва. Ще завчасу передягнувся в святковий одяг під Києвом у Броварах, чекаючи на пором, що мав перевезти його через Дніпро. На поромі їхав гусарський офіцер, приятель княжни Репніної, з яким поет зустрічався в Яготині. Але чекав на Шевченка не пором, а поліція. Офіцер пробував рятувати Шевченка, хотів підкупити поліціанта й забрати деякі вірші, але той побоювся. Арештованого привезли до київського губернатора Фундукля.

— Що це ви у фракці? — спитав він з насмішкою.

— Я поспішав на весілля Костомарова, — відповів Шевченко, — я маю бути його боярином.

— Ну куди молодий, туди й боярин! — сказав губернатор.

На другий день Шевченка відвезли до Петербурга. Дорогою Шевченко був веселий, жартував, співав.

Гулака засудили на три роки, Костомарова на рік, інших вислали за межі України.

Інакше було з Шевченком. Слідчий заявив, що поет найбільший злочинець з усіх арештованих. Його

поставу була така ворожа до поета, що коли княжна Репніна звернулася до нього з листом, в якому прохала ласки для Шевченка, Орлов відповів, щоб не мішалася в цю справу.

Слідство і в’язниця не зломали Шевченка. Він писав у в’язниці. В його уяві вставали образи минулого. Але, побачивши одного разу через віконце стареньку матір Костомарова, що відвідувала сина, зворушився глибоко, вона була така пригноблена. Тому він писав:

Молюся, Господи, молюсь
Хвалить Тебе не перестану,
Що я з ніким не поділю
Мою тюрму, мої кайдани...

Не тільки про себе, про свою долю роздумував у тюрмі поет. Він турбувався долею України. Тоді написав поезію „Мені однаково” повну пророчого надхнення і глибокого трагізму:

Та не однаково мені
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окрадену, збудять...
Ох, не однаково мені.

В кінці травня було оголошено вирок. Шевченко погано спав тієї ночі. В голові були думи, маячіння, уривки віршів. На ранок думки були написані у віршах:

Понад полем іде,
Не покоси кладе,
Не покоси кладе — гори!

Це думки про смерть, що нікого не минає — ні селянина, ні шинкаря, ні царя.

Того самого дня Шевченко почув вирок — жорстокий і глумливий: „Із заборорою писати й рисувати”. Ці останні слова власноручно написав Микола Перший на докладі шефа жандармів графа Орлова.

Правильні відповіді про Т. Шевченка зі сторінки 10

1) Мені тринадцятий минало, 2) рисував, 3) Академію Мистецтв, 4) Кобзар, 5) Сон, 6) Кирило-Методієвське, 7) Причинна, 8) повісті, 9) з американським негром, 10) 47, 11) в Петербурзі, 12) Чернеча, 13) Лев Молодожанин, 14) 52.

ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ ТАБІР НА „ВЕСТ МАУНТЕН” 1988 Р.

ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ БУРЛАЦЬКИЙ ТАБІР

26 ❄ 31
ГРУДНЯ
1988

Як і в попередніх роках, з'їзди Вест Маунтен знов заповнилися пластовими лещетарями. Табір, який кожного року влаштовує пластовий курінь „Бурлаки”, відбувся в містечку Гленс Фоллс, Н.Й. в “John’s Landmark Motor Lodge.”

Після щоденних шкільних занять і інших обов’язків, я не могла дочекатись різдвяних ваканій на Вест Маунтен! Спокійне містечко Гленс Фоллс заповнилось гамором і сміхом пластової молоді, яка з’їхалась з різних місцевостей Америки і Канади. Хоча в горах ми відчули сильний холод, ми про це

навіть не думали, ми раділи, що в товариській атмосфері проведемо ще один лещетарський табір.

Розтаборувавшись, юнацтво зійшлося разом в „бараку” при готелі, щоби ліпше запізнатись і вислухати таборові правила та вказівки щодо лещетарства. Всі дуже раділи, що вже в понеділок зможуть з’їздити з гір Вест Маунтен.

Змучені довгим днем, всі скоро заснули, а рано подружки й друзі побудили нас вже в 6-й годині. Після руханки і сніданку юнацтво поїхало автобусами на гору. Ми скоро повдягали наші лещета і „ліфти” потягнули нас на вершок. Деяким було легко з’їздити, а другим трохи тяжче. Замість їхати на лещетах, вони їхали частину дороги на... Ті, що були дуже завзяті навіть не робили перерви на полуденок.

Після обіду нас розділено на різні групи, залежно від того як добре ми їздили. Обов’язком наших інструкторів було пояснювати нам різні аспекти лещетарства і поправляти наші помилки.

Так закінчився наш перший день на з’їздах Вест Маунтен. Приїхавши до готелю всі були дуже виснажені після довгого дня. По вечері відбувались вечірні заняття в бараку коло готелю. Члени бурави пробували нас розвеселити різними грами і забавами, фільмами, ітд. Дуже гарно вдавсь показ лещетарської моди. Були різні категорії — найтепліша, найбільше

Група старшого юнацтва, що таборувала того разу окремо

Пл. розв. Марко Рондяк на з'їзді

кольорова і найтісніша мода. Деякі булавні також взяли участь в цій показі лещетарської моди.

Ми також мали змагання красномовности, в якому ті добровольці які зголосились до участі, мали говорити на дану тему з власної уяви.

День за днем минав дуже скоро, а ми цілий час молились, щоб впав великий сніг. Хоч це не здійснилось, все одно було добре з'їздити. В середу почав падати дрібний дощ. Цього дня було спеціально приємно з'їздити, бо не видно було льоду, на якому майже всі більше разів впали.

Цьогорічний лещетарський табір відрізнявся від

Пл. розв. Зіна Ласка з Детройту здобула третє місце у змаганнях сляльому

Остання збірка в таборі перед від'їздом додів

попередніх тим, що все молодше юнацтво до 16 років перебувало на Вест Маунтен, а старші таборували на Гор Маунтен, приблизно годину віддали від нашого табору. Ми з їхнім табором зішлись лиш один раз, на таборовому „Миколайку“. Цей вечір був смішний і розваговий. Деякі чемні пластуни і пластунки подіставали від Миколая подарунки.

На жаль, скоро закінчився ще один приємний пластовий лещетарський табір. Майже всі роз'їхались до своїх домів перед Новим Роком, але деякі залишилися в містечку Глен Фоллс, щоб разом зі своїми батьками зустрічати Новий Рік. Думаю, що цей табір всім подобався і що всі вернулися задоволені й повні нових переживань та спогадів!

пл. розв. Галя Кузишин
2-ий курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки
в Нью Йорку

Аня Ловні і Ляріса Козічка в дорозі на верх гори

СВЯТ-ВЕЧІР ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Уже смеркалось. У кімнаті стало майже зовсім темно. Писати далі було неможливо. Леся поклати олівець і дивилась перед себе у простір. Потім підійшла до вікна. Було похмуро. Крізь вікно оглядала кавказьке місто Хоні.

Високі тополі стояли самотні обабіч шляху. Ішов дощ. На всіх дорогах стояли калюжі.

„Як сумно!“ — зідхнула Леся Українка. „Нині ж Свят-Вечір — велике свято і під дощем. А в нас в Україні, там на Волині земля вдягнулася у білі шати. Рідні викінчують останні приготування до Свят-Вечора. Малою дівчинкою я святково вбрана, радісно хвилюючись, ходила по кімнатах, чекала на вечерю і на колядників. Засвітилися зорі, вже чути гамір голосів. Нарешті колядники вже були на ганку. Я захоплено слухала їх і думками переносилася далеко-далеко й приставала до колядників, співала разом з ними аж поки не почула голосу матері“.

— Іди вже, Лесю до кімнати, бо змерзнеш. І запрошуй колядників.

Було довше колядування, було частування колядників, були спомини про інші Свят-Вечорі... Думки Лесині були вже в Лоцманівській слобідці у Катеринославщині. Там тепер сестра Ольга. У великій затишній кімнаті за круглим столом зібрались усі домашні. Вони всі разом, щасливі, їм весело, а я одна, самотня...

Стемніло. Не видно нічого крізь вікно. І раптом молодий голос під самим вікном проспівав слова рідної колядки. Їх підхопив хор кавказців і колядка задзвеніла, зазвучала і полилася, наповнивши Лесине серце спогадами про рідний край. Співала місцева дівтора і молодь, збудились у Лесиній пам'яті переживання з давніх літ.

Леся ще раз переглянула написаний текст свого твору „Камінний Господар“. І несподівано у кімнату вбігли дві маленькі дівчинки:

— Ларисо Петрівно! Ларисо Петрівно! Просимо до нас. Уже все готове! Ялинка вже горить! Така гарна!..

Вони взяли Лесю за руки і повели її в другу половину будинку, де була ялинка і стіл заставлений святковими стравами.

— Ляріса Петрівно! А ваш різдвяний вірш, що його ви обіцяли нам прочитати, — підбігла одна дівчина до поетеси.

— Вірша моя любя, я ще не написала. Але замість того навчу вас нашої української колядки.

Леся сіла за фортеп'яном, заграли і заспівали такі любі їй дорогі їй серцю, зокрема у цей винятковий вечір, слова колядки. Їх підхопили обидві дівчатка:

Нова радість стала,
Яка не бувала,
Над вертепом звізда ясна
Весь світ осіяла...

За Г.Л. скорочено

Запитання:

1. Які переживання викликала у Лесі Українки свідомість, що вона самотня у Свят-Вечір далеко від України?
2. Які події виринули в її пам'яті, коли вона пригадувала своє дитинство у цей святковий вечір?
3. Як виглядає природа в часі Різдва на Кавказі, а як в Україні?
4. Як поводитися Леся в дитинстві, коли вся родина була разом у Свят-Вечір?
5. Яка подія сталася, коли Леся поринула у спомини, переживаючи великий смуток?
6. Хто вивів Лесю з цього смутку?
7. З яким проханням до Лесі звернулися дівчатка-колядники?
8. Чи Леся виконала те прохання? Чим закінчився цей Свят-Вечір на Кавказі?

ПЛАСТОВИЙ ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР

Першуни-мужчини. Дружина куреня „Хмельниченки”

23-го квітня 1988 року відбувся в Нью Йорку вже третій зчєрги пластовий відбиванковий турнір у гарних залах Гантер коледжу.

Підготував його і перепровадив спортовий референт КПС в ЗСА ст. пл. Ігор Струтинський ЧК з поміччю ст. пл. Андрія Данилюка, ОХ. Оба вони є абсолювєнтами таборів СВТ „Червоної Калини”.

Турнір був призначений для всіх охочих дружин

Першуни-юнаки. Дружина СУМА — Нью Йорк

і зголосилося їх аж 26, а на самий турнір приїхало 21.

Турнір відкрив голова КПС пл. сен. Ігор Сохан і підкреслив, що багато наших організацій допомагає фінансово при таких акціях, знаючи як важливим є спорт у вихованні молоді. У влаштуванні 3-го турніру допомогли: УАКРада, Пластова Станиця в Нью Йорку, „Самопоміч” з Пасеїку, з Нью Йорку, Джєрзі Ситі, Ньюарку і Гартфорду. Українська

Фінали мужчин. Б. Іваськів — Хмель стинає при сітці. Противники СУМА — Нью Йорк

Першуні — жінки. Дружина СУМА з Йонкерсу

Дружина юначок СУМА з Пассеїку, що здобула перше місце

Православна Кредитівка в Нью Йорку, УБСоюз, УНС, загін „Червоної Калини” і американські підприємства пекарень Тейтсі і Пепсі Колі.

Змагання відбувалися в чотирьох конкуренціях: чоловіки, жінки, юнаки і юначки. В загальному змагання були цікаві і завзяті. На особливу увагу заслуговувала група чоловіків.

На змаганнях був присутній головний інструктор відбиванкової дружини Гантер коледжу, шукаючи за добрими змагунами для своєї дружини. Він вибрав на велику радість Ярка Козяра з дружини СУМА в Йонкерсі для участі у змаганнях відбиванкової дружини Гантер коледжу.

Суддями змагань були Богдан Гайдучок (головний суддя), Фирмін Пеня, пл. сен. Богдан

Крамарчук, пл. сен. Ігор Сохан, ст. пл. Данило Дзядів, друг Іван Лешук. Їм належить особлива подяка, як також ст. пл. Андрієві Бідакові за проєкт сорочинок і ст. пл. Михайлові Худикові за виконання знімок.

Переможцями турніру вийшли:

Чоловіки — дружина куреня „Хмельниченки”

Жінки — СУМА Йонкерс

Юнаки — СУМА Нью Йорк

Юначки — СУМА Пассеїк

Найкращими змагунами турніру були:

Чоловіки — Іван Білинський (СУМА Нью Йорк)

Жінки — Оксана Лотоцька (СУМА Йонкерс)

Юнаки — Олег Решітник (СУМА Нью Йорк)

Юначки — Христия Кош (СУМА Пассеїк)

Фінальні змагання жінок „Спартанки” проти СУМА — Йонкерс

ДРУЖИНИ В ПОРЯДКУ ВИГРАНОЇ

Мужчини:

1. „Хмельниченки”
2. СУМА — Нью Йорк
3. СУМА — Йонкерс
4. „ИНЖЕКТО МОЛД”
5. Пласт — Пассейк
6. Пласт — Клівленд
7. „Червона Калина”
8. Рочестер

Жінки

1. СУМА — Йонкерс
2. „Спартанки”
3. УСК — Нью Йорк

Юнаки:

1. СУМА — Нью Йорк
2. Пласт — Филадельфія
3. СУМА — Йонкерс
4. Пласт — Ньюарк
5. СУМА — Пассейк

Юначки:

1. СУМА — Пассейк
2. Пласт — Ньюарк
3. СУМА — Нью Йорк
4. СУМА — Йонкерс
5. Пласт — Нью Йорк

Організатори надіються, що черговий відбиванковий турнір, який відбудеться в дні 15-го квітня 1989 року в залах Гантер коледжу в Нью Йорку буде ще кращий та більше чисельний.

Присутній

СВЯТОЧНІ ПРИВІТАННЯ ДЛЯ „ЮНАКА”

З кожним роком до редакції „Юнака” приходить більше привітань з нагоди Різдва Христового і Нового Року і ми радіємо, що цей гарний звичай знаходить щораз нових прихильників. Редакції „Юнака” незвичайно приємно, що її не забувають у святочні дні!

Ми отримали Різдвяні і Новорічні побажання від:

1. Курінної Команди і Ради Гурткових 6-го Куреня УПЮ-ок ім. Марка Вовчка у Чикаго,
2. Куреня УСП „Вовкулаки” із бажаннями дальших сил до виготовлювання журналу „Юнак”,
3. Пластової Станиці в Едмонтоні за підписами цілого станичного проводу із станичною пл. сен. Ксенею Скрипник-Бубель на чолі і знімкою станичного проводу,
4. Організаторів Спортивно-Вишкільного Табору „Червоної Калини”,
5. Учителів і учнів Суботньої Школи під опікою Жіночої Організації при ХОС-і — У.Б. Клюбів Курітіба-Парана в Бразилії
6. Гуртка „Соловейки” 6-го Куреня УПЮ-ок ім. Марка Вовчка в Чикаго разом із підписами усіх

членок та знімкою з різдвяного ярмарку, дохід якого у сумі 100 дол. переслали разом із привітом на Пресфонд „Юнака”. Знімку юначок із їхньою подругою Мотрею Кузич містимо, а юначкам кличемо голосне „Дякую” в імені „Юнака”!

Гурток „Соловейки” 6-го куреня УПЮ-ок в Чикаго на різдвяному ярмарку з подругою М. Кузич. Члени гуртка: пл. уч. Х. Яців (гурткова), Т. Горалевська, Т. Ганкевич, К. Процик, Л. Бараник, Л. Калін, О. Турула, Я. Боднарук, Л. Пик, С. Гаст.

СЕСТРИ

Минаючи убогі села
Понаддніпрянські невеселі,
Я думав: — Де ж я прихилюсь?
І де подінуся на світі? —
І сниться сон мені: дивлюсь,
В садочку, квітами повита,
На пригорбі собі стоїть,
Неначе дівчина, хатина.
Дніпро геть-геть собі розкинувсь!
Сієє батько та горить!
Дивлюсь, у темному садочку,
Під вишнею у холодочку,
Моя єдина сестра!
Многострадалиця святая!

Неначе в раї, спочиває
Та з-за широкого Дніпра
Мене, небога, виглядає.
І їй здається — виринає
З-за хвилі човен, доплива...
І в хвилі човен порина.
— Мій братіку! Моя ти доле! —
І ми прокинулися. Ти...
На панщині, а я в неволі!...
Отак нам довелося йти
Ще з малечку колючу ниву!
Молися, сестро! будем живі,
То Бог допоможе перейти.

1859. 20.VII. Черкаси

УКРАЇНСЬКИЙ КЛЮБ СЕНЬОРИВ ДЯКУЄ ПЛАСТУНКАМ

Від редакції:

До редакції „Юнака” переслано з Торонто листа від Управи Клубу Сеньорів „Говерля” у Вестон, в якому члени Клубу дякують за відвідини пластунок-юначок із Пластової Станиці в Торонто та виведення ними інсценізації поеми Івана Франка „Івана Вишенського”. В подяку за це добре діло

сеньйори переслали разом із листом даток на Пресфонд пластових видань у сумі 20 дол. Містимо листа в цілості. Хай він стане прикладом для інших юначок і юнаків, як легко можна зробити „добре діло” а при тому радість нашим старшим громадянам.

„ГОВЕРЛЯ” КЛЮБ СЕНЬОРИВ ПРИ СВЯТО-ДИМИТРІВСЬКІМ ДОМІ 123 ЛЯ РОЗЕ АВЕ. ВЕСТОН, ОНТ.

До
ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ
на руки Виховної Референтури
ВШ. Пані Ірини Вжесневської
Торонто.

Вестон, 8 грудня 1988

Вельмишановна Пані Вжесневська!

Управа Клубу Сеньорів „Говерля” при Свято-Димитріївському Домі висловлює ширю подяку за піддержку Членок Пластового Куреня „Північні Мрії” у їхній ініціативі відвідати нас із постановкою-інсценізацією поеми І. Франка „Іван Вишенський”.

Виконанням інсценізації в дні 3 грудня ц.р. вчорашні новачки, сьогодні пластові юначки: Ігнатович Уляна, Липовецька Оксана, Медвідська Таня, Мельник Меланія і Соханівська Таня утвердили нас у вірі, що Пласт і виховувана у його ідея молодь буде зберігати і продовжувати працю у славних традиціях їхньої організації.

Пластові юначки, були нашими дуже милими гостями, яким, крім подяки за відвідини нас, сердечно дякуємо за підбір, програми, яку закінчили бездоганим відспіванням гімну Тисячоліття, яким під кінець, три покоління спільним співом дякували Творцеві за дар хрещення українського народу, довершеного у 988-му році.

Враз з подякою, пересилаємо Усім Пластунам
сердечні побажання „Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року!

За Клуб Сеньорів „Говерля”

Голова: Андрій Небесьо

Кореспонд. секретар: Д. Мельник

В прилозі: Чек на \$20.00 — Фонд пластових видань

Передала до В-ва 22.12.88 (чек) М. Мазяр

Хто з Вас подорожує

- літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE
BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Читайте і Передплачуйте

Пластові Журнали

„Готуйсь” і „Юнак”

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Співка

Централа 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Відділ 225 The East Mall, Unit 16,
Etobicoke, Ontario
Tel.: 233-1254

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

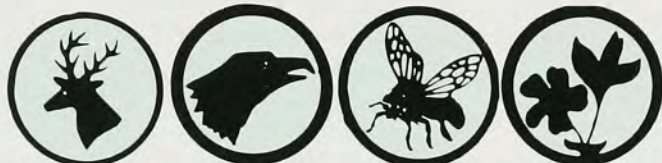
FOR COURTEOUS FRIENDLY SERVICE

COMMUNITY TRUST

2271 BLOOR STREET WEST
TORONTO, ONTARIO, M6S 1P1

Ціна \$2.00

ОЛЕНЬ СОКІЛ БДЖОЛА БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙНУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадіть, позичайте та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням яногось напрямку", —
наже Оленсандер Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьків, які цінавляться вихован-
ням і громадськими справами.

- * Купівля і продаж нерухомостей
- * Оцінка (валюація) нерухомостей
- * Аранжування, купівля і продаж моргеджів
- * Загальна асекурація

CHOLKAN CORPORATION
REALTOR — INSURANCE AGENT

527 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1Y5 — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P3 — Tel.: 763-5555
5302 Dundas St. W., Islington, M9B 1B2 — Tel.: 236-2666

INSURANCE
5302 Dundas St., W., Islington, M9B 1B2 — Tel.: 239-7733

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"**
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303